

Rond Den Dungen, een dijk van een wandeling

Wandelzoekpagina

Lengte

14 km

Start- en eindpunt

Parkeerplaats Eetcafé Keesje
Poeldonk 17
5275 HP Den Dungen

Openbaar vervoer

 Buslijn 156 Bravo/Arriva -
's-Hertogenbosch -
Eindhoven. Bushalte
Dungense Brug, Poeldonk-
Den Dungen

Parkeren

 Parkeerplaats Eetcafé
Keesje, Poeldonk 17, 5275
HP Den Dungen

Horeca

 Eetcafé Keesje
Poeldonk 17
5275 HP Den Dungen

 Boer Goossens
Heilig Hartplein 2
5275 BM Den Dungen

 Theetuin op d'n Dijk
Poeldonksedijk 14
5275 HK Den Dungen

 Onderweg zijn er bankjes en
picknick plekken

Routemaker

Charles Aerssens

Versiedatum

27-05-2026

Hart van Brabant

De wandeling voert door het laaggelegen gebied in de Meierij van 's-Hertogenbosch, waar slingerende dijkjes en wielen, ontstaan na historische dijkdoorbraken, het landschap vorm geven. Vanaf vertrek in het buurtschap Poeldonk wandelen we over de oude Hooidonkse dijk langs een aantal wielen, die laten zien waar het water ooit door de dijk gebroken is. Dan verloopt de route langs de Zuid-Willemsvaart en vervolgens door het buitengebied 't Woud. Hier stromen de waterloopjes van Schijndelse Loop en Dungense Loop door het open landschap. In Den Dungen vallen de karakteristieke Brabantse langgevelboerderijen op, kenmerkend voor het agrarisch verleden van het dorp. In het tweeling dorpje Maaskantje gaat de route voorbij de Korenmolen De Pelikaan naar het centrum van De Dungen met de Sint Jacobus de Meerdere kerk. Vanuit Den Dungen wandelen we door het buitengebied Horzik naar de Keerdijk. Op het laatste traject gaat de route voorbij het Mariakapelletje aan de Keer over de Poeldonksedijk terug naar het eindpunt Poeldonk.

De wandeling volgt deels de routemarkering van het Wandelroutenetwerk VisitBrabant. Routebeschrijving via knooppunten: Startpunt - 90 - 62 - 63 - 22 - 68 - 53 - 59 - 70 - 52 49 20 47 - 10 - 43 - 44 - 90 - Eindpunt.

Routebeschrijving

L.A.W.V. "VIA-VIA"

1 De rondwandeling vertrekt vanaf de parkeerplaats bij Eetcafé Keesje net voorbij de Dungense Brug over de Zuid Willemsvaart. Langs Eetcafé Keesje komen we op de splitsing met de Poeldonksedijk bij KNP90, waar we met de bocht naar links na huisnummer 24 linksaf de Hoodonksedijk (1) inslaan. Al meteen komen we voorbij een oud dijksluisje. We volgen de Hoodonksedijk, een eeuwenoude ringdijk, die langs een aantal wielen slingert en parallel aan de Zuid-Willemsvaart verloopt. Deze stille buiten- en binnendijkse waterplassen laten ons zien waar het water ooit door de dijken gebroken is. Het pad is omzoomd met bomen en bosschages en we hebben vanaf dit groene dijkje uitzicht over de Dungense polder. We volgen de groengele markering van het wandelroutenetwerk voorbij KNP62 en houden bij KNP63 de richting aan naar KNP22. Hier aan de Beemdweg blijven we op het talud wandelen tot we bij KNP68 komen met Infopaneel van het Oude Aa-Dal. Dit is ook de plek waar we de Dungense Loop oversteken, die hier richting de Zuid-Willemsvaart stroomt. We volgen nu de Beemdweg tot aan KNP53 op de T-splitsing in het buurtschap Hoek. De route gaat linksaf tot we onder de hoogspanningsleidingen op de verharding van Poeldonk uitkomen op de oever van de Zuid-Willemsvaart (2). We wandelen rechtsaf en volgen de Poeldijk tot aan de flauwe bocht naar rechts, waar we op de T-splitsing de groengele markering naar links volgen. De Poeldijk gaat hier over in de Spurkstraat. Verderop komen we aan KNP53 en slaan hier rechtsaf Woud in.

2 De route vanaf KNP53 voert ons op Woud langs Daan's Belevenis Boerderij en voorbij aan de Schijndelse Loop, een beekje dat een natuurvriendelijke ecologische verbindingzone vormt in het grensgebied ten zuidoosten van Den Dungen. We negeren de Preutelsteeg en

aangekomen bij KNP70 slaan we rechtsaf de Schietbaanlaan in. Door het open landbouwgebied van Woud langs enkele bosschages slaan we op de T-splitsing rechtsaf het Waterstraatje in. Na het bord Den Dungen (3) komen we op de Spurkstraat bij KNP52 en slaan hier linksaf. Opvallend is het aantal karakteristieke Brabantse langgevelboerderijen, nu woonboerderijen, die kenmerkend zijn voor Den Dungen, dat eeuwenlang een overwegend agrarisch dorp is geweest. Aangekomen bij Garage Van Uden gaat de route linksaf de IJzerenpoortweg in tot aan de eerste afslag naar rechts Lammershof. Dit landweggetje door het buitengebied van Den Dungen leidt ons naar de T-splitsing met de Woudseweg. We gaan linksaf en wandelen tot aan de eerste afslag aan de rechterkant. De route gaat hier Moleneind in voorbij aan De Moestuin tot we op de voorrangsweg van de Zandstraat uitkomen. We zijn nu in Maaskantje (4). Dit kleine dorp is door de jaren heen sterk vergroeid geraakt met Den Dungen en vormt zo een aaneengesloten tweelingdorp met Den Dungen. Het dorp is wereldberoemd als decor van de populaire comedyserie New Kids.

3 We volgen de Zandstraat naar rechts tot we op de kruising met de Hoogstraat, de Verlengde Hoogstraat en Maaskantje staan. Naar links hebben we in de Hoogstraat zicht op korenmolen De Pelikaan (5). Aan de overzijde van de Verlengde Hoogstraat gaat de route bij KNP49 en het monumentje voor de oud burgemeester Jan Swinkels (1928-2002) van Maaskantje rechtdoor Maaskantje in. We wandelen door het centrum van Den Dungen in de richting van de R.K. Kerk Sint Jacobus de Meerdere (6). Opvallend in het straatbeeld zijn nog enkele bewoonde oude langgevelboerderijen, de laatste getuigen van het agrarische verleden van Den Dungen. De route

gaat rechtuit en we negeren de zijstraten tot we net voorbij Café De Linden op de Y-splitsing rechtsaf het Schoolstraatje in gaan. Op de kruising met de Grinsel slaan we bij KNP20 linksaf. Voorbij de voormalige pastorie met koetshuis staan we aan de Sint Jacobus de Meerdere kerk. Boven het kerkportaal waakt het beeld van Sint Jacobus met pelgrimsstok en schelp over de kerkbezoeker en de pelgrim, die hier de pelgrimszegen kan halen voor zijn tocht naar Santiago de Compostela.

4 Op dit centrale punt in Den Dungen aan het Heilig Hartplein ligt tegenover de Sint Jacobus de Meerdere kerk het voormalige Raadhuis met ervoor het bronzenbeeld op een bakstenen sokkel van Het Mertvrouwkje, van de beeldhouwer Niek van Leest (1930 - 2012), voorstellend een boerin met een korf in haar arm. Aan dit pleintje ligt ook Hotel Restaurant Boer Goossens, sinds 1706 een iconische en eeuwenoude herberg, die uitnodigt voor een pauzemoment op de wandelroute. De route gaat nu linksom rond dit etablissement door de Donksestraat en we bereiken langs de grote parkeerplaats de T-kruising met de Grote Molenstraat. Rechtsaf wandelen we de Grote Molenstraat in en negeren de St. Jacobusstraat aan de linkerkant. We laten de bebouwing achter ons en door het met bomen omzoomde weggetje richting het buitengebied Horzik slaan we voorbij de flauwe bocht linksaf het Mughevelsteegje in. We komen uit op de T-splitsing met de Kleine Molenstraat, waar we rechtsaf gaan. Als we verderop door het kleine buurtschapje gewandeld zijn, bereiken we bij KNP47 het kruispunt van de Kleine Molenstraat, Brandsestraat en Horziksestraat. De route gaat rechtsaf door de Horziksestraat tot we aan B&B Horzikse Hoeve komen. Op dit punt verlaten we het asfalt en kiezen we voor het fietspad/voetpad aan de rechterzijde langs B&B Horzikse Hoeve tot we bij KNP10 komen.

5 Hier bij KNP10 gaat onze route rechtsaf en volgen we onder langs de verhoogde Keerdijk de groengele markering van het wandelroutenetwerk, dat hier parallel verloopt met het traject van het Hertogenpad en de Camino Brabant. We passeren een tweetal wielen, waarvan het Grote Mugheuvelse Wiel met meest imponeert. Dan kruisen we de Donksestraat en bereiken rechtdoor de Bossche Weg waar we aan het Mariakapelletje van Onze Lieve Vrouw ter Keer (7) komen, stempelpost aan Camino Brabant. Links af langs het kapelletje passeren we een opmerkelijke plek. Hier staat een schutskooi (8), een omheinde kooi waarin losgebroken, loslopend of verdwaald vee kon worden opgevangen. Aangekomen bij de eerste afslag gaat de route naar rechts voor B&B De Keer langs de Poeldonksedijk op tot we even verderop bij KNP43 staan. De route volgt hier rechtuit de dijkweg en gaat met een ruime bocht om het Toon Pakkewiel, waar bij het bankje een Boeddha de situatie in alle rust overziet. Een infopaneel vermeldt dat dit wiel is ontstaan na een dijkdoorbraak in 1809 en dat de naam verwijst naar de grondeigenaar. Met de bocht naar links wandelen we langs de B&B Van Orrikes aan het Orrikeswiel en verderop aan de Poeldonksedijk bij Theetuin op d'n Dijck. Bij KNP44 negeren we aan de rechterzijde de Rijndonksestraat en bereiken vervolgens de bebouwing van het buurtschap Poeldonk. Op de T-splitsing bij KNP90 zijn we terug bij Eetcafé Keesje, waar we de rondwandeling gestart zijn!

1 - De dijken rondom Den Dungen

De Ringdijk rond Den Dungen loopt door het laaggelegen gebied van de Meierij van 's-Hertogenbosch en vormt een bijzonder historisch landschap. De Hooidonksedijk, de Keerdijk en de Poeldonksedijk maken deel uit van deze eeuwenoude ringdijk. De dijk ontstaat rond 1611 en beschermt de inwoners van Den Dungen tegen het oprukkende Maaswater. Tegenwoordig vormen deze slingerende, groene dijken rustige wandelpaden met een prachtig uitzicht over de Dungense polder. Langs de dijken liggen 11 bijzondere wielen, diepe plassen water die ontstaan na historische dijkdoorbraken. Sommige wielen zijn zeer diep en herinneren aan de enorme kracht van het water tijdens zware overstromingen. De natuur langs de dijken is rijk en afwisselend. Statige bomen, die goed passen bij het natte poldergebied, omzomen de dijkpaden en geven kleur aan het landschap. Als wandelaar geniet je hier van rust, ruimte en kijk je uit over de weilanden en ervaar je hoe mens en natuur in Den Dungen al eeuwenlang samenleven.

2 - Zuid-Willemsvaart

Koning Willem I laat dit levendig 122 kilometer lange waterbouw monument tussen 1822 en 1826 graven om de haperende economie een impuls te geven. Het vormt al tweehonderd jaar een vitale scheepvaartverbinding tussen Maastricht en 's-Hertogenbosch. Vroeger trekken paarden en scheepsjagers de vrachtschepen moeizaam voort vanaf de oevers, maar tegenwoordig domineren moderne binnenvaartschepen en plezierboten het waterbeeld.

Bij Den Dungen snijdt het kanaal op karakteristieke wijze door het landschap. Dit idyllische gebied profiteert direct van de waterweg. Waar vroeger de zandige gronden en laaggelegen Meierijsse broekbossen het beeld bepalen, zorgt het kanaal nu voor een strakke, blauwe scheiding in het groen. Rondom Den Dungen zijn de oude jaagpaden populaire wandel- en fietsroutes en wandelaars in een agrarisch populierenlandschap.

3 - Den Dungen

Den Dungen kent een lange geschiedenis, die begint in de prehistorie. Archeologische vondsten tonen aan dat hier in de Midden Bronstijd al mensen wonen. Ook vuurstenen bijlen uit oudere perioden zijn er gevonden. Later verschijnen bewoningssporen uit de IJzertijd en de Romeinse tijd. In de omgeving worden ook resten uit het Mesolithicum ontdekt. Vanaf de 14de eeuw groeit Den Dungen uit tot een echte nederzetting. In oude geschriften verwijst de naam naar de donken, natuurlijke verhogingen in het natte landschap rond 's-Hertogenbosch. Water speelt eeuwenlang een grote rol. Dijken beschermen het dorp tegen overstromingen, al ontstaan door dijkdoorbraken een aantal wielen. Den Dungen onderhoudt eeuwenlang sterke banden met 's-Hertogenbosch, zowel bestuurlijk, economisch als religieus. Landbouw vormt lange tijd de belangrijkste bron van bestaan. Vanaf de 20ste eeuw neemt het aantal boerenbedrijven af, maar het dorp behoudt nog steeds een landelijk en agrarisch karakter. Tegenwoordig combineert Den Dungen charme met modern dorpsleven. Oude dijken, wielen en Brabantse langgevelboerderijen herinneren aan het verleden, terwijl inwoners actief bouwen aan een gemeenschap met verenigingen, tradities en aandacht voor natuur, cultuur en saamhorigheid.

4 - Maaskantje

Maaskantje is het tweelingdorp direct grenzend aan Den Dungen. De naam van het dorp zou afkomstig zijn van het Brabantse woord 'Maastkantje', wat verwijst naar de rand van dennenbossen. Volgens een andere verklaring komt de dialectnaam 'Mòskèntje' van een moerassig gebied aan de

rand van het dorp. Maaskantje krijgt landelijke bekendheid in de periode 2007-2010 door de populaire comedyserie van de New Kids, de vijf hangjongeren Richard Batsbak, Rikkert Biemans, Gerrie van Boven, Barrie Butsers en Robbie Schuurmans waarvan veel grove avonturen en scènes in de omgeving zijn opgenomen. Door het succes van de serie worden de plaatsnaamborden regelmatig gestolen door fans, waarna de gemeente tijdelijk geen nieuwe borden meer geplaatst heeft. Het dorp trekt jaarlijks bezoekers, die geïnteresseerd zijn in de bijzondere bekendheid van Maaskantje.

5 - Molen De Pelikaan

Deze ronde stenen korenmolen wordt in 1864 gebouwd in opdracht van C. van de Westelaken en is van het type beltmolen. Na 1870 komt de molen in handen van verschillende leden van de familie Van de Westelaken. Later wordt H.A. Eetgerink eigenaar. In 1922 raakt de molen zwaar beschadigd door een grote brand. Twee jaar later is de herbouw klaar en neemt de familie Toelen de molen over. Jan Toelen begint later een mechanische maalderij, waardoor de windmolen minder gebruikt wordt en langzaam in verval raakt. Toch blijft de molen belangrijk voor het dorp. In de molen bevindt zich een drukbezochte meng- en kleindiervoederzaak. Ook wordt er nog steeds graan gemalen met een maalstoel, die draait op een antieke dieselmotor. In de jaren negentig verslechtert de toestand van de stenen romp door lekkages en brandschade. Uiteindelijk ontvangt de molen subsidie voor restauratie. Inmiddels is de molen en de potroeden volledig gerestaureerd. Er zijn geen fokwieken, maar Van Busselwieken opgekomen. Molen De Pelikaan draait weer regelmatig voor bezoekers en inwoners.

6 - R.K. Kerk Sint Jacobus de Meerdere.

Deze parochiekerk in het centrum van Den Dungen kent een rijke geschiedenis. Al in 1380 bevindt zich op deze plek een kleine kapel. In 1452 verbouwt men deze kapel en wordt het priesterkoor vergroot. Omdat de kerk, toegewijd aan Sint Jacobus de Meerdere, al snel te klein blijkt, bouwt men in 1533 een schip aan het koor. Den Dungen groeit in 1569 uit tot een zelfstandige parochie, mede dankzij de hervormingen van het Concilie van Trente. Na de val van 's-Hertogenbosch in 1629 door stadhouder Frederik Hendrik van Oranje wordt de Katholieke eredienst verboden en doet de kerk lange tijd dienst als Protestantse kerk. Katholieken beleven hun geloof in schuurkerken. Pas in 1807 krijgt de Katholieke gemeenschap de kerk terug en vanaf 1821 gebruikt zij het kerkgebouw opnieuw. Daarna verrijkt men het interieur en bouwt men onder andere een nieuwe Neo-Gotische toren met een hoogte van 67 meter, ontworpen door Caspar Franssen (1860-1932). De kerk heeft nog steeds haar Laat-Gotische kenmerken, zoals het koor, het middenschip en de zijbeuken, behouden. Binnen vallen de stergewelven, glas-in-loodramen en het Smitsorgel op. Boven het kerkportaal waakt het beeld van Sint Jacobus met pelgrimsstok en schelp over de kerkbezoeker en de pelgrim, die hier de pelgrimszegen kan halen voor zijn tocht naar Santiago de Compostela.

7- Mariakapelletje van Onze Lieve Vrouw ter Keer

Dit Mariakapelletje ligt aan Camino Brabant en dient als stempelpost voor pelgrims die onderweg zijn en het is een geliefde rustplek voor wandelaars. De kapel herinnert aan het oude Klooster Barbaradael, dat hier vroeger in de nabijheid op de Eikendonk heeft gestaan. Eind 1947 leeft bij inwoners van Den Dungen het idee voor een blijvende herinnering aan dit klooster en zo bouwen in 1949 studenten van het Brabants Studentengilde tijdens hun Paaskamp deze kapel als onderdeel van het Rijke Roomsche Leven in Noord-Brabant. Zij werken samen met plaatselijke aannemers en vrijwilligers uit het dorp. De kapel krijgt glas-in-loodramen, een leiendak en een Mariabeeld met kind. Op 7 augustus 1949 vindt de feestelijke inzegening plaats. Tegenwoordig staat het Mariakapelletje op de gemeentelijke monumentenlijst en blijft het een belangrijk symbool van geloof, geschiedenis en verbondenheid binnen Den Dungen.

8 - Schutskooi Den Dungen

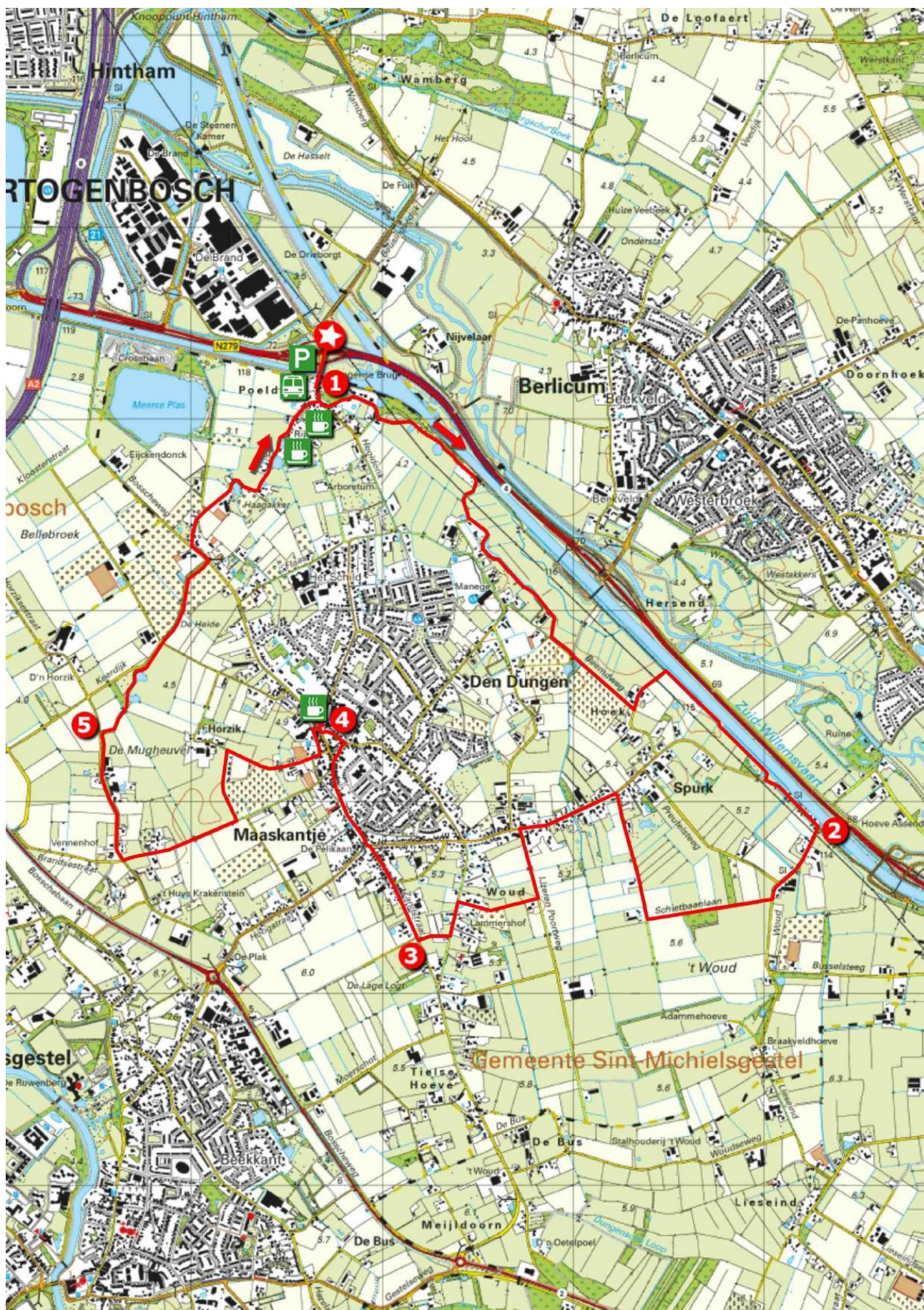
Deze schutskooi is een bijzonder historisch monument vlak bij het Mariakapelletje en de Dungense Keerdijk. Het bouwwerk herinnert aan een oud dorpsgebruik in Den Dungen om losgebroken of

verdwaald vee op te vangen. Boeren zetten hun percelen vaak af met sloten en doornheggen, waardoor dieren regelmatig ontsnappen. Een speciale dorpsfunctionaris, de schutter, brengt het vee vervolgens naar de kooi. De eigenaar krijgt daarna drie dagen de tijd om het dier op te halen en betaalt daarbij schutsgeld. Wanneer niemand het dier komt ophalen, verkoopt men het openbaar. In de Dungense archieven verschijnt al in 1503 een vermelding van een schutskooi op deze plek. De huidige constructie dateert uit de jaren dertig van de vorige eeuw en behoudt als bijzonder kenmerk de houten standers. Bij de kooi staat ook een informatiebord met een QR-code van Heemkundevereniging Op die Dunghen.

Rond Den Dungen, een Dijk van een Wandeling, 14 km [WandelZoekpagina](#)

Aangemaakt voor: Charles Aerssens

Copyright Topografische Dienst Kadaster, Emmen